

5.5 Asosiy vositalar

Asosiy vositalarga qo'yilgan talablar

Asosiy vositalarga bo'lgan talab o'simlikchilik ishlab chiqarishida eng avval korxonaning mashina ta'minoti va binoning jihozlanishi bo'yicha paydo bo'ladi (Ombor, ustaxona). Hisob-kitobda, mashinadan foydalanish namunadagidek alohida ish jarayoni bo'yicha farqlanib izohlanadi. Shu tarzda, 1 ga bug'doyning harajatiga sarflangan o'rtacha kapitalga proporsional talabni va shu bilan birga belgilangan xarajatlarning mutanosibligini aniqlash mumkin

Amalda, odatda murakkab hisob-kitoblar o'rniga jadvallardan (KTBL) standart raqamlar olinadi.

Masalan, 1 gektarlik kuzgi bug'doyning mashinalarga / asosiy vositalarga sarflangan kapitalning o'rtacha hisobi (qisman hisoblab aniqlanadi): gektariga va yiliga 5237

Hisoblashda mashinalarning qolgan qiymatlari hisobga olinmaganligi sababli, u mutanosib investitsiya miqdorini tashkil etadi: gektariga 1, 047 evro (= asosiy vositalar 2)

Asosiy vositalar xarajatlari

Asosiy fondlar fermada uzoq vaqt davomida ishlatiladi va shuning uchun o'z qiymatini yo'qotadi. Ruxsat etilgan xarajatlar tegishli ravishda amortizatsiya ajratmalarini o'z ichiga oladi, bu holda tegishli texnik xizmat ko'rsatish, sug'urta (avtoulavlar), soliqlar (transport vositalari faqat qishloq xo'jaligida foydalanilmaydi), shuningdek kapital harajatlari (kapital uchun hisoblangan xarajatlar; hisoblash xuddi shunday tarzda amalga oshiriladi). joriy aktivlar uchun) ikkinchisi odatda sotib olish narxining 50% miqdorida hisoblanadigan o'rtacha ishlatilgan kapital uchun hisoblanadi (qolgan qiymat qabul qilinmaydi).

Yillik amortizatsiya va o'rtacha yillik foydalanilayotgan kapital xarajatini hisoblash usuli quyidagicha:

Amortizatsiya har yilda: $A / \text{Foydalanish davomiyligi yilda}$ (yoki: $A \times \text{Amort.-foiz}$)

Qoldiq qiymat bilan (Qq): $(A - Qq) \times A\text{-foiz}$

bunda A-foiz (%) = $1 / \text{foydalanish davomiyligi, yilda} (\times 100)$

Foy. Kapital xaraj. Har yilda: $A / 2 \times \text{Kalkulyatsion foiz normasi}$ (bo'l. mum. Shaxsiy-/Boshqa kapital bo'yicha farqlanadi)

Qoldiq qiy. bilan (Qq): $(A + Qq) / 2 \times \text{Kalkulyatsion foiz normasi}$.

O'simlikchilikka oid ishlab chiqarish jarayoniga mutanosib ravishda doimiy va qo'shimcha xarajatlarni taqsimlash qiyin, chunki mashinalar nafaqat ma'lum bir ishlab chiqarish turiga qo'llaniladi. 1b shaklda shaxsiy mexanizatsiyalashning proporsional o'zgarish xarajatni taxminiy aniqlash imkoniyati ko'rsatilgan.

Agar asosiy vositalardan foydalanishning muqobil imkoniyati mavjud bo'lsa, u holda xarajatlar kelib chiqadi. Hisoblash muqobil foydalanishning yo'qolgan qiymatiga asoslanadi. Bunday

vositalar uchun ijara haqini to`lash yoki asosiy vositalarni sotish natijasida tejalgan doimiy xarajatlar bunday hisoblash uchun asos sifatida ishlatilishi mumkin.